

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-164/21 - 1

Asia C-164/21

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

12.3.2021

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Administratīvā rajona tiesa (alueellinen hallintotuomioistuin, Latvia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

12.3.2021

Kantaja:

SIA BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA

Vastaaja:

Latvijas Zinātnes padome (Latvian tiedeneuvosto)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA

RĪGAS TIESU NAMS (alueellinen hallintotuomioistuin, Riian jaosto)

VĀLIPĀTĒS

Riiassa 12.3.2021

Administratīvā rajona tiesa (alueellinen hallintotuomioistuin) [– –]

[– –] [tuomioistuimen ratkaisukokoonpano]

on tutkinut kirjallisessa menettelyssä hallinnollisen riita-asian, joka oli pantu vireille Baltijas Starptautiskā akadēmija, SIA:n nostamalla kanteella, jossa vaadittiin toteamaan lainvastaiseksi Latvian tiedeneuvoston 14.4.2020 tekemä päätös [– –].

Pääasian kohde ja tosiseikat

[1] Kantaja, Baltijas Starptautiskā akadēmija, SIA, on Latvian tasavallassa rekisteröity kaupallinen yhtiö, jonka liiketoiminta perustuu sekä yliopistotason että muunlaisten korkeakoulutuspalvelujen tarjoamiseen. Kantaja on akkreditoitu eli valtion hyväksymä korkeakoulu, joka toimii kauppalain (komerclikums) mukaisesti siltä osin kuin se ei ole korkeakouluista annetun lain (Augstskolu likums) vastaista.

Kantajaa koskevien sääntöjen eli Baltijas Starptautiskā akadēmijan perussäännön (hyväksytty ministerineuvoston 18.6.2014 antamalla päätöksellä nro 297 (Ministru kabineta 2014. gada 18. jūnija rīkojums Nr. 297)) sekä kirjannpidon hoitamista ja järjestämistä koskevien ohjeiden (hyväksytty Baltijas Starptautiskā akadēmija, SIA:n 19.12.2019 pidetyn yhtiökokouksen pöytäkirjalla nro 141; jäljempänä ohjeet) mukaan yksi kantajan määrittelemistä toiminta-aloista on tieteellinen tutkimus. Kantaja on kirjattu tieteellisten laitosten rekisteriin.

[2] Latvian tiedenevosto on izglītības un zinātnes ministrsin (opetus- ja tiedeministeriö) valvonnassa oleva välittömän hallinnon viranomainen, jonka tarkoituksena on tieteen ja teknologian kansallisen kehittämissä politiikan täytäntöönpano sekä valtion varoista, Euroopan unionin rakennerahastoista muista ulkomaisista rahoitusvälineistä rahoitettavien tutkimusohjelmien ja -hankkeiden asiantuntemuksen, täytäntöönpanon ja valvonnan varmistaminen säädöksissä annettujen valtuuksien nojalla.

[3] Latvian tiedenevosto hyväksyi 23.1.2020 tehdyllä päätöksellä [– –] vuonna 2020 toteutettavia perus- ja soveltavan tutkimuksen hankkeita koskevan yleisen kilpailumenettelyn säännöt (jäljempänä kilpailumenettelyn säännöt), jotka laadittiin perus- ja soveltavan tutkimuksen hankkeiden arviointimenettelyistä ja niiden rahoituksen hallinnoinnista 12.12.2017 annetun valtioneuvoston asetuksen nro 725 (Ministru kabineta 2017. gada 12. decembra noteikumi Nr. 725 ”Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu izvērtēšanas un finansējuma administrēšanas kārtība”, jäljempänä valtioneuvoston asetus nro 725) mukaisesti.

Valtioneuvoston asetuksen nro 725 12.5 §:ssä mainitun tukikelpoisuusperusteen mukaan hankkeen toteuttajan on oltava kyseisessä asetuksessa säädetyt edellytykset täyttävä tieteellinen laitos, jotta hanke voi saada rahoitusta perustutkimukseen ja soveltavaan tutkimukseen, jonka tarkoituksena on tuottaa uutta tietoa ja teknologista kehitystä kaikilla tieteenaloilla.

Valtioneuvoston asetuksen nro 725 2.7 §:ssä määritellään hanketta ehdottava yhteisö tieteellisten laitosten rekisteriin kirjatuksi tieteelliseksi laitokseksi, joka oikeusasemastaan (julkis- tai yksityisoikeudellinen) tai rahoitustavastaan riippumatta harjoittaa pääasiallista muuta kuin taloudellista toimintaa toimintasääntöjensä (perussääntö, sisäiset säännöt tai perustamisasiakirja) mukaisesti ja vastaa tutkimuslaitoksen määritelmää, sellaisena kuin siitä säädetään tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi

perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti 17.6.2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 2 artiklan 83 alakohdassa.

Kantaja, Baltijas Starptautiskā akadēmija, esitti hanke-ehdotuksen [– –] kilpailumenettelyssä.

[4] Latvian tiede neuvosto hylkäsi [– –] 14.4.2020 tekemällään päätöksellä kantajan hanke-ehdotuksen ja totesi, ettei se täyttänyt yhtä hallinnollista tukikelpoisuusperustetta, koska ei voitu katsoa, että kantaja olisi valtioneuvoston asetuksen nro 725 mukainen tieteellinen laitos.

Latvian tiede neuvosto totesi, ettei kantajan esittämissä asiakirjoissa ollut mitään tietoa siitä, onko riippumattomien tutkimusten tekeminen kantajan pääasiallista toimintaa. Hanke-ehdotuksesta ilmenee, että vuonna 2019 muiden kuin taloudellisten toimien osuus liikevaihdosta oli 95 prosenttia ja taloudellisten toimien osuus 5 prosenttia. Samaan aikaan 84 prosenttia liikevaihdosta muodostuu korkeakoulutoiminnasta saaduista maksuista, ja kyseinen toiminta – kun otetaan huomioon kantajan (rajavastuuyhtiö, jonka pääasiallinen tavoite on tuottaa voittoa) toiminnan luonne – on taloudellista toimintaa. Näin ollen kantajan pääasiallinen toiminta on luonteeltaan kaupallista toimintaa. Kantajan toimittamissa asiakirjoissa ei myöskään ollut mitään tietoa, joka osoittaisi, että yritykset, jotka voivat käyttää vaikutusvaltaa kantajaan nähden esimerkiksi sen osakkaana tai jäsenenä, eivät saa etua siltä osin kuin on kyse mahdollisuudesta hyödyntää kantajan tutkimuskapasiteettia tai sen tekemien tutkimusten tuloksia. Näin ollen kantaja ei voi taata, että hankkeen toteuttaminen ja sen rahoitusosuuden käyttö olisi valtioneuvoston asetuksen nro 725 6 §:n mukaista, koska asetuksessa säädetään, että hanketta ehdottava yhteisö toteuttaa luonteeltaan muun kuin taloudellisen hankkeen, jossa erotetaan selvästi toisistaan kyseinen pääasiallinen muu kuin taloudellinen toiminta (ja siihen liittyvät rahavirrat) ja taloudelliseksi katsottava toiminta.

[5] Koska kantaja oli eri mieltä riidanalaisesta päätöksestä, se nosti kanteen [Administratīvā rajona] tiesassa. Se esittää kanteensa tueksi seuraavat perusteet.

[5.1] Kantajan laatimien ohjeiden kohdista 1.1, 1.2 ja 2.1 ilmenee, että riippumattomien tutkimusten tekeminen on sen pääasiallista toimintaa. Tämän osoittaa myös se, että kantajan opettaja TK sekä muita tutkimushenkilöstön jäseniä on mainittu huomattavina tutkijoina Nacionālā enciklopēdijassa (kansallinen ensyklopedia). Kantaja julkaisee lisäksi Administratīvā un Kriminālā Justīcija (hallinto- ja rikosoikeus) -lehteä, joka sisällytettiin niiden vertaisarvioitujen tieteellisten julkaisujen luetteloon, jotka neuvosto on hyväksynyt 23.1.2007 tekemällään päätöksellä nro 1-2-1.

[5.2] Asetuksessa nro 651/2014 ei säädetä eikä kilpailumenettelyn säännöissä määrätä, ettei hakija voisi harjoittaa taloudellista toimintaa ja saada siitä voittoa, eikä niissä myöskään säädetä eikä määrätä siitä, mikä taloudellisen ja muun kuin taloudellisen toiminnan osuus toisiinsa nähden pitäisi olla.

[5.3] Kantaja erottaa selvästi toisistaan pääasiallisen muun kuin taloudellisen toiminnan (ja siihen liittyvät rahavirrat) ja taloudelliseksi katsotun toiminnan ja pitää viimeksi mainitun kaltaisena toimintana toimimista elinkeinonharjoittajan lukuun, tutkimusinfrastruktuurin vuokraamista ja asiantuntijapalveluja. Sitä vastoin jos tieteellinen laitos harjoittaa myös muuta taloudellista toimintaa, joka ei vastaa pääasiallista muuta kuin taloudellista toimintaa, se erottaa pääasiallisen toimintansa ja siihen liittyvät rahavirrat muusta toiminnastaan ja siihen liittyvistä rahavirroista.

[5.4] Kantaja pitää kustakin hankkeesta erillistä kirjanpitoa ja avaa hankkeelle pankkitilin, joka pidetään erillään sen muusta toiminnasta ja siitä saaduista tuloista.

[5.5] Kantaja osallistuu useisiin Erasmus+-hankkeisiin (myös tuensaajana), tieteellisiin hankkeisiin ja EAKR:n hankkeisiin, joissa sen on katsottu täyttävän edellä esitetyt edellytykset.

[5.6] Rajoitusten asettaminen korkeakoulujen omistusmuodolle suorittamatta hakemusten aineellista arviointia merkitsee tosiasiallisesti sitä, että yksityisiä korkeakouluja ja yksityisiä alemman korkea-asteen oppilaitoksia ja teknillisiä oppilaitoksia estetään tekemästä tutkimusta; korkeakouluista annetun lain 3, 21, 22 ja 23 § ovat kuitenkin esteenä opetustoimintaa ja (kahdentasoista) tieteellistä toimintaa koskevalle menettelylle, minkä seurauksena korkeakoulujen toimintaa rajoitetaan niihin kuuluvien tiedeyksiköiden osalta.

[5.7] Kantajan hanke-ehdotukseen sisältyy valahtoinen lausunto, jossa vakuutetaan, että sen jäsenet eivät asemansa perusteella saa etua siltä osin kuin on kyse mahdollisuudesta hyödyntää hanketta ehdottaneen yhteisön tutkimuskapasiteettia tai sen tekemien tutkimusten tuloksia.

Sovellettava lainsäädäntö

Unionin oikeus

[6] Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan”.

[7] Asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 83 alakohdassa esitetyn määritelmän mukaan ”’tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatiolla’ tarkoitetaan sellaista yhteisöä (kuten korkeakoulut tai tutkimuslaitokset, teknologiansiirtoelimet, innovaatioiden välittäjät, tutkimussuuntautuneet fyysiset tai virtuaaliset yhteistyöyhteisöt) sen oikeusasemasta (julkis- tai yksityisoikeudellinen) tai rahoitustavasta riippumatta, jonka päätavoitteena on harjoittaa riippumattomasti perustutkimusta, teollista tutkimusta tai kokeellista kehittämistä tai levittää

tällaisen toiminnan tuloksia koulutuksen, julkaisujen tai tiedonsiirron kautta. Kun tällainen yhteisö harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tällaisen taloudellisen toiminnan rahoituksesta, kustannuksista ja tuloista on pidettävä erillistä kirjanpitoa. Tällaisessa yhteisössä ratkaisevaa vaikutusvaltaa esimerkiksi osakkaana tai jäsenenä käyttävillä yrityksillä ei saa olla etuoikeutta sen saavuttamiin tuloksiin”.

Asetuksen N:o 651/2014 johdanto-osan 49 perustelukappaleessa todetaan, että ”tutkimusinfrastruktuurit voivat harjoittaa sekä taloudellista että muuta kuin taloudellista toimintaa. Jotta voidaan välttää valtiontuen myöntäminen taloudelliselle toiminnalle muulle kuin taloudelliselle toiminnalle myönnetyn julkisen rahoituksen kautta, taloudellisen ja muun kuin taloudellisen toiminnan kustannukset ja rahoitus olisi erotettava toisistaan selvästi. Kun infrastruktuuria käytetään sekä taloudelliseen toimintaan että muuhun kuin taloudelliseen toimintaan, muuhun kuin taloudelliseen toimintaan liittyvien kustannusten rahoitus valtion varoista ei ole valtiontukea. Julkiseen rahoitukseen sovelletaan valtiontukisääntöjä ainoastaan, jos sillä katetaan taloudelliseen toimintaan liittyviä kustannuksia. Ainoastaan jälkimmäiset olisi otettava huomioon varmistettaessa, että ilmoituskynnysarvoja ja tuen enimmäisintensiteettejä noudatetaan. Jos infrastruktuuria käytetään lähes yksinomaan muuhun kuin taloudelliseen toimintaan, sen rahoitus voi jäädä kokonaisuudessaan valtiontukisääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle, jos taloudellinen käyttö on puhtaasti liitännäistoimintaa eli toimintaa, joka liittyy suoraan infrastruktuurin toimintaan ja on sen kannalta välttämätöntä tai joka liittyy kiinteästi sen pääasialliseen muuhun kuin taloudelliseen käyttöön ja joka on laajuudeltaan suppeaa. Näin olisi katsottava olevan silloin, kun taloudellisessa toiminnassa käytetään samoja tuotantopanoksia (kuten materiaaleja, laitteita, työvoimaa ja kiinteää pääomaa) kuin muussa kuin taloudellisessa toiminnassa ja tällaiseen taloudelliseen toimintaan vuosittain osoitettu kapasiteetti on enintään 20 prosenttia tutkimusinfrastruktuurin vuotuisesta kokonaiskapasiteetista”.

[8] Euroopan komissio on käynnistänyt valtiontuki uudistusta koskevia aloitteita, joihin kuuluu sen tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta valtiontuen käsitteestä (EUVL 19.7.2016, C 262, s. 1) (jäljempänä komission tiedonanto). Komission tiedonannon 28–30 kohdan mukaan valtion rahoittamaa tai (yli 50-prosenttisesti) osarahoittamaa koulutusta voidaan pitää muuna kuin taloudellisena toimintana. Tällaiset julkiset koulutuspalvelut on erotettava palveluista, jotka rahoitetaan pääasiassa oppilaiden tai heidän vanhempiensa maksuilla tai kaupallisilla tuloilla. Esimerkiksi opiskelijoiden kokonaan rahoittamat ylemmän asteen koulutuspalvelut kuuluvat selvästi jälkimmäiseen luokkaan. Joissakin jäsenvaltioissa myös julkisyhteisöt voivat tarjota koulutuspalveluja, joita on niiden luonteen, rahoitusrakenteen ja kilpailevien yksityisten laitosten olemassaolon vuoksi pidettävä taloudellisina palveluina.

*Latvian oikeus**Suoraan sovellettavat säännökset*

[9] Valtioneuvoston asetuksen nro 725 2.7 §:ssä määritellään ”hanketta ehdottava yhteisö” ”tieteellisten laitosten rekisteriin kirjatuksi tieteelliseksi laitokseksi, joka oikeusasemastaan (julkis- tai yksityisoikeudellinen) tai rahoitustavastaan riippumatta toteuttaa pääasiallista muuta kuin taloudellista toimintaa toimintasääntöjensä (perussääntö, sisäiset säännöt tai perustamisasiakirja) mukaisesti ja vastaa tutkimuslaitoksen määritelmää, sellaisena kuin siitä säädetään tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti 17.6.2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 2 artiklan 83 alakohdassa”.

Valtioneuvoston asetuksen nro 725 oikeudellista vaikutusta koskevan arviointikertomuksen mukaan kyseisen asetuksen 2.7 § vastaa asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 83 alakohtaa, eikä siinä säädetä tiukemmista vaatimuksista.

Valtioneuvoston asetuksen nro 726 6 §:ssä säädetään, että ”hanketta ehdottava yhteisö toteuttaa muun kuin taloudellisen hankkeen. Mainittu yhteisö erottaa selvästi toisistaan pääasiallisen muun kuin taloudellisen toiminnan (ja siihen liittyvät rahavirrat) ja taloudelliseksi katsotun toiminnan. Taloudelliseksi toiminnaksi katsotaan toimiminen elinkeinonharjoittajan lukuun, tutkimusinfrastruktuurin vuokraaminen ja asiantuntijapalvelut. Jos tieteellinen laitos harjoittaa myös muuta taloudellista toimintaa, joka ei vastaa pääasiallista muuta kuin taloudellista toimintaa, se erottaa pääasiallisen toimintansa ja siihen liittyvät rahavirrat muusta toiminnastaan ja siihen liittyvistä rahavirroista”.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

[10] Kauppalain 1 §:n 2 momentissa säädetään, että kaupallinen toiminta on avointa taloudellista toimintaa, jota talouden toimija harjoittaa omilla nimissään voiton tavoittelemiseksi. Kauppalain 134 §:n 1 ja 2 momentin mukaan rajavastuuyhtiö on kaupallinen yhtiö.

[11] Korkeakouluista annetun lain 3 §:n 1 momentissa säädetään, että korkeakouluja ovat korkea-asteen oppilaitokset ja tieteelliset laitokset, joissa tarjotaan akateemisia tai ammatillisia opinto-ohjelmia ja jotka toimivat tieteen, tutkimuksen tai taiteiden alalla. Korkeakouluissa vähintään 40 prosentilla akateemisiin virkoihin valittavista henkilöistä on oltava tohtorintutkinto. Akatemiaoissa vähintään 50 prosentilla akateemisiin virkoihin valittavista henkilöistä on oltava tohtorintutkinto.

Korkeakouluista annetun lain 7 §:n 3 momentissa säädetään, että yksityisten perustamat korkeakoulut sekä alemman korkea-asteen oppilaitokset ja teknilliset oppilaitokset ovat kaupallisia yhtiöitä tai säätiöitä, jotka toimivat kauppalain tai

yhdistyksistä ja säätiöistä annetun lain (biedrību un nodibinājumu likums) mukaisesti siltä osin kuin se ei ole korkeakouluista annetun lain vastaista.

Korkeakouluista annetun lain 10 §:n 1 momentissa säädetään, että korkeakoulut toimivat Latvian tasavallan perustuslain (Latvijas Republikas Satversme), koulutuksesta annetun lain (izglītības likums), tieteellisestä toiminnasta annetun lain (zinātniskās darbības likums), korkeakouluista annetun lain ja muiden kyseessä olevan korkeakoulun sääntöjen ja sen perussäännön mukaisesti.

Korkeakouluista annetun lain 22 §:n nojalla korkeakouluilla on oikeus perustaa tieteellisiä laitoksia. Korkeakoulut voivat perustaa tieteellisiä laitoksia myös rakenteellisesti tällaisiin korkeakouluihin kuuluviksi yksiköiksi.

Korkeakouluista annetun lain 77 §:n 1 momentissa säädetään, että korkeakoulujen rahoituksesta vastaavat niiden perustajat. Korkeakoulun perustaja hankkii oppilaitoksen jatkuvan toiminnan sekä kyseisen perustajan määrittelemien tehtävien toteuttamisen kannalta välttämättömät taloudelliset resurssit sekä valvoo niiden käyttöä. Julkisten korkeakoulujen taloudelliset resurssit koostuvat valtion yleisen talousarvion varoista sekä muista tuloista, joita tällaiset oppilaitokset saavat harjoittaessaan toimintaa perussäännössään määrättyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Korkeakoulut hallinnoivat näitä tuloja voittoa tavoittelemattomiin organisaatioihin sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Korkeakoulut voivat vastaanottaa ja käyttää pankkien, muiden luottolaitosten, järjestöjen ja yksityisten antamia lahjoituksia ja lahjoja. Kyseiset oppilaitokset voivat saada ja käyttää pankkien ja muiden luottolaitosten myöntämiä luottoja. Korkeakoulujen taloudellisten resurssien rakenteesta päättää kyseisten oppilaitosten hallintoneuvosto. Rehtori antaa vuosittain hallintoneuvostolle, koulutus- ja tiedeministerille ja kyseisestä alasta vastaavalle ministerille tai korkeakoulun perustajalle talousarvion toteuttamista koskevan selvityksen ja julkaisee sen mainitun oppilaitoksen verkkosivustolla.

Korkeakouluista annetun lain 77 §:n 2 momentissa säädetään, että korkeakoulu luovuttaa taloudelliset resurssit, joita luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt myöntävät ohjelmien ja yksittäisten toimenpiteiden rahoittamiseen, suoraan siihen kuuluvalla yksiköllä tai luonnollisella henkilöllä taikka oikeushenkilöllä, joka vastaa tällaisten ohjelmien tai toimenpiteiden toteuttamisesta.

[12] Nyt käsiteltävässä hallintoriita-asiassa on ratkaistava kysymys siitä, vastaako kantaja asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 83 alakohdassa esitettyä tutkimusorganisaation määritelmää.

Asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 83 alakohdan sanamuodon mukaisesta tulkinnasta nimittäin ilmenee, että tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatiolla tarkoitetaan yhteisöä, jonka päätavoitteena tai -toimintana on harjoittaa riippumattomasti perustutkimusta tai kokeellista kehittämistä tai levittää tällaisen toiminnan tuloksia koulutuksen, julkaisujen tai tiedonsiirron kautta.

Latvian tiedenevosto on soveltanut mainittua säännöstä juuri tällä tavoin. Käytännössä Latvian tiedenevosto on tutkinut, onko tutkimus ja tiedon levittäminen kantajan pääasiallista toimintaa, onko kantajan pääasiallinen muu kuin taloudellinen toiminta hanketta ehdottaneen yhteisön pääasiallinen tavoite ja erottaako kantaja taloudellisen ja muun kuin taloudellisen toiminnan rahoituksen toisistaan siten, että otetaan huomioon asetuksen N:o 651/2014 johdanto-osan 49 perustelukappale, jonka mukaan sen tavoitteena, että taloudellisen ja muun kuin taloudellisen toiminnan kustannukset ja rahoitus erotetaan toisistaan selvästi, on välttää valtiontuen myöntäminen taloudelliselle toiminnalle muulle kuin taloudelliselle toiminnalle myönnetyn julkisen rahoituksen kautta.

Käsiteltävässä asiassa Latvian tiedenevosto päätteli, että kantajan pääasialliseen toimintaan kuuluu taloudellista toimintaa eli vastikkeellisten koulutuspalvelujen tarjoamista ja että 84 prosenttia hanketta ehdottaneen yhteisön liikevaihdosta muodostuu korkeakoulutoiminnasta saaduista maksuista, ja kyseinen toiminta – ottaen huomioon mainitun yhteisön (yksityinen osakeyhtiö, jonka pääasiallinen tavoite on tuottaa voittoa) toiminnan luonne – on taloudellista toimintaa. Edellä esitetyn perusteella Latvian tiedenevosto katsoi, että hanketta ehdottaneen yhteisön pääasiallinen toiminta on luonteeltaan kaupallista toimintaa. Latvian tiedenevosto totesi tältä osin, että ratkaisevaa ei ole se, onko hanketta ehdottanut yksityis- vai julkisoikeudellinen yhteisö, vaan toteutetun taloudellisen toiminnan osuus verrattuna muun kuin taloudellisen toiminnan osuuteen. Latvian tiedenevoston mielestä on perusteltua käyttää tulojen osuutta sen määrittämiseen, täyttääkö hanketta ehdottanut yhteisö asetuksessa N:o 651/2014 säädetyt edellytykset, joka koskee tutkimusorganisaation pääasiallista tavoitetta. Latvian tiedenevoston mukaan olennaista on myös se, että pääasiallisesta muusta kuin taloudellisesta toiminnasta peräisin olevat tulot sijoitetaan uudestaan hanketta ehdottaneen yhteisön pääasialliseen muuhun kuin taloudelliseen toimintaan, jotta vältetään kantajan taloudellisen toiminnan ristiintukeminen.

Näin ollen käsiteltävässä asiassa on kyse siitä, voidaanko sovellettaessa valtioneuvoston asetuksen nro 725 2.7 §:ää, luettuna yhdessä asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 83 alakohdan kanssa, hyväksyä se, että suurin osa tieteellisen laitoksen – koulutuspalveluja tarjoavan yhteisön – saamasta omasta rahoituksesta on taloudellisesta toiminnasta saatuja tuloja.

Päätöksen päätösosa

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla [––]
Administratīvā rajona tiesa

päätää seuraavaa:

Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- 1) Voidaanko (yksityisoikeudellista) organisaatiota, jolla on useita pääasiallisia toimintoja, muun muassa tutkimustoiminta, mutta jonka tuloista suurin osa

on peräisin vastikkeellisten koulutuspalvelujen tarjoamisesta, pitää asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 83 alakohdassa tarkoitettuna yhteisönä?

- 2) Onko perusteltua soveltaa taloudellisen toiminnan ja muun kuin taloudellisen toiminnan rahoituksen (tulot ja menot) suhdetta koskevaa edellytystä sen määrittämiseksi, täyttääkö yhteisö asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 83 alakohdassa säädetyn vaatimuksen siitä, että yhteisön toiminnan pääasiallinen tavoite on harjoittaa riippumattomasti perustutkimusta, teollista tutkimusta tai kokeellista kehittämistä tai levittää tällaisen toiminnan tuloksia koulutuksen, julkaisujen tai tiedonsiirron kautta? Jos vastaus on myöntävä, mikä olisi taloudellisen toiminnan ja muun kuin taloudellisen toiminnan rahoituksen asianmukainen suhde yhteisön toiminnan pääasiallisen tavoitteen määrittämiseksi?
- 3) Onko perusteltua soveltaa asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 83 alakohdan mukaisesti vaatimusta siitä, että pääasiallisesta toiminnasta saadut tulot sijoitetaan uudelleen (uudelleeninvestointi) kyseessä olevan yhteisön pääasialliseen toimintaan ja onko tarpeen arvioida muita näkökohtia, jotta voidaan perustellusti määrittää hanketta ehdottavan yhteisön toiminnan pääasiallinen tavoite? Muuttaisiko saatujen tulojen käyttö (uudelleeninvestointi pääasialliseen toimintaan tai esimerkiksi yksityisen perustajan tapauksessa maksaminen osinkoina osakkeenomistajille) tällaista arviota myös siinä tapauksessa, että suurin osa tuloista olisi koulutuspalveluista perittyjä maksuja?
- 4) Onko kyseessä olevaa hanketta ehdottavan yhteisön jäsenten oikeudellinen asema olennainen seikka arvioitaessa sitä, vastaako mainittu yhteisö asetuksen nro 651/2014 2 artiklan 83 alakohdassa säädettyä määritelmää, eli onko ratkaisevana pidettävä sitä, onko kyseessä kauppaoikeuden mukaisesti taloudellisen toiminnan (vastikkeellinen toiminta) harjoittamista varten perustettu voittoa tavoitteleva yhtiö (kauppalain (komerclikums) 1 artikla) tai ovatko hanketta ehdottavan yhteisön jäsenet tai osakkeenomistajat voittoa tavoittelevia (mukaan lukien vastikkeellisten koulutuspalvelujen tarjoaminen) luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä vai onko ne perustettu voittoa tavoittelemattomiksi (esimerkiksi yhdistys tai säätiö)?
- 5) Ovatko kotimaisten ja muista unionin jäsenvaltioista tulevien opiskelijoiden osuus verrattuna ulkomaisten opiskelijoiden (kolmansista maista tulevat opiskelijat) osuuteen ja se, että mainitun yhteisön harjoittaman pääasiallisen toiminnan tavoitteena on tarjota opiskelijoille korkea-asteen koulutus ja tutkinto, jotka ovat nykyisten kansainvälisten vaatimusten mukaisesti kilpailukykyisiä kansainvälisillä työmarkkinoilla (kantajan perussäännön kohta 5), olennaisia seikkoja arvioitaessa hanketta ehdottavan yhteisön toiminnan taloudellista luonnetta?

Asian käsittelyä lykätään, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta.

[– –]

[allekirjoitukset ja vakiolausekkeet]

TYÖASIAKIRJA